

Szerkesztőségi iroda:
Nagybecskerek,
Zápolya-utca 1-80 szám.
Hová a lap szellemi részét illető minden közlemény intézendő.
Kiadóhivatal:
Pleitiz Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybecskerek, Zápolya-utca 1.
Hová a hirdetések, az előfizetések és a lap szétküldésére vonatkozó felszólalások intézendők.
Telefon 21. szám.

TORONTÁL

POLITIKAI NAPLAP

Felkötő szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

Előfizetési árak:
Égész évre — — — — 24 kor.
Félévre — — — — 12 .
Negyedévre — — — — 6 .
Egy hónapra — — — — 2 .
— Egyes szám ára 8 fill. —
Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadtatnak el.
Azonkívül az összes hirdetési irodákban.
Megjelenik
vasár- és ünnepnapok kivételével mindennap délután 5 órakor.

Nagybecskerek, 1908.

XXXVII. évfolyam 4. szám.

Kedd, január 7.

A tüzoltás Torontálvármegyében.

— A vármegyei tüzoltó-szövetség közgyűlése —
Nagybecskerek, január 7.

Vasárnap közgyűlésre jöttek össze a vármegyei tüzoltó-szövetség tagjai, hogy mint minden évben, megbeszéljék a szövetség ügyeit és a vármegyei tüzoltó-intézmény fejlesztése körül való teendőket.

A tüzoltó-szövetség közgyűlése messze kiemelkedik az egyszerű egyesületi dolgok közül, mert a tüzoltás a közbiztonság egyik legfontosabb tényezője, amely minden ember érdekét feléleli s így a szövetség közgyűlését ki kell emelni az egyszerű napi események sorából.

Tüzoltóink vasárnapi közgyűlése nyomán konstatálnunk kell, hogy a tüzoltás vármegyénkben is még sok kívánni valót hagy fenn, a hiányok és bajok azonban országos jellegűek. Emellett azonban örömmel láthatjuk, hogy a mi tüzoltó intézményünk vezetői mindent elkövettek, hogy a tüzoltás ügyét vármegyénkben fejlesszék és munkásságuk nem is meddő, mert a tüzoltói intézmény évről-évre javul és fejlődik a vármegyében, amiért e nagyfontosságú intézmény lelkes intézőinek csak teljes elismeréssel lehet adózni.

Különösen figyelemreméltó volt a vasárnapi közgyűlésen Szávics Sándor vármegyei tüzoltófelügyelő terjedelmes és beható jelentése tüzrendészeti állapotainkról, amelyből sok tanulság vonható le és hasznos utmutatásul szolgál a hiányok orvoslására s ezzel tüzoltói intézményünk fejlesztésére.

Most pedig itt adjuk a közgyűlésről szóló kimerítő tudósításunkat:

Torontálvármegye tüzoltó-szövetsége folyó hó 5-én, vasárnap tartotta meg a vármegyháza kistermében rendezett évi közgyűlést Botka Béla főispán elnöklétével. A közgyűlés, melyre annak fontossága folytán a megye minden részéből önszorgalomból a járási tüzoltófelügyelők és a többi érdekeltek, délelőtt 10 órakor kezdődött.

Jelen voltak: Botka Béla főispán, elnök, dr. Perics Zoltán polgármester, szöv. alelnök, Mencer Lipót pénztárnok, dr. Brájer Lajos szöv. ellenőr, Szávics Sándor vm. tüzrendészeti felügyelő, Strosz Béla v. főjegyző, szöv. titkár, Szeley Mihály m. kiadó, szöv. titkár, Tomász Antal jár. tüzoltófelügyelő (Nagyszentmiklós), Mohaupt Antal járási tüzoltófelügyelő (Alibunár), Kelle János jár. tüzoltófelügyelő (Perjámos), Szabó Bertalan, Mészáros Ferenc önk. tüzoltó, szakaszparancsnok, Ruzs Ádám parancsnok, Zahn Péter szertárnok (Németnagyszentmiklós), Wohheil Mihály parancsnok (Grabác), Szauer Máttyás parancsnok (Grabác), Krzpelka Jenő nyug. főhadnagy, önk. tüzoltó, Giffinger Imre jár. tüzoltófelügyelő (Módos), Jelasits Oszkár jár. tüzoltófelügyelő (Párdány), Vorgits Simon önk. tüzoltó, Jára József segédtitkár, Klaszky Domonkos szakaszparancsnok, Közler József parancsnok (Nagyszentmiklós), Réti Rezső önk. tüzoltótestületi titkár (Nagyszentmiklós), Gaál Antal jár. tüzoltófelügyelő (Törökbecse), Kovács Sándor parancsnok (Mokrin), Löw Gyula parancsnok (Nagykikinda), Wangyel Mihály szakaszparancsnok (Szöregb), Tóth Károly tüzoltófelügyelő (Szöregb), Stoltz Adolf vm. tüzoltófelügyelő, szöv. alelnök, Palczmann Aladár jár. tüzoltófelügyelő (Bégaszentgyörgy), Kaufmann István.

Botka Béla főispán, elnök délelőtt 10 órakor nyitotta meg a közgyűlést, üdvözlőlvén a megjelenteket, majd pedig örömmel konstatálta a tüzoltó-szövetség fejlődését és azt az áldásos intenzív működést, melylyel a közbiztonság érdekében oly hathatósan szolgálja.

Ezután a tárgysorozatra tértek át, Mencer Lipót, mint a tüzoltó-szövetség pénztárnoka annak előre bocsátásával, hogy a számvizsgálóbizottság már felülvizsgálta az 1907. évi számadásokat, a következőkben ismertette azokat: a bevétel 2350 kor. 17 fillér, kiadás 2350 kor. 17 fillér volt. A közgyűlés úgy a számadást, valamint

ezzel kapcsolatosan az 1908. évi költségvetést is helyben hagyta és pénztárnoknak köszönetet szavaz működéséért és a felmentvényt megadja.

A tüzoltó tanfolyam.

Most Strosz Béla szövetségi titkár az 1907. évi vármegyei tüzoltótanfolyamról tett kimerítő jelentést. Elmondotta ebben, hogy a szép sikerrel és eredményesen befejezett tanfolyamon Szabó Gyula, az orsz. tüzoltótanfolyam előadója és dr. Mencer Izidor városi orvos működtek mint előadók tanárok. Majd rátért arra, hogy a kérvényezett kedvezményes vasuti jegyeket a hallgatók számára megkapták, Jankó Ágoston alispán pedig átengedte a tanfolyam időtartamára a jegyzői internátust, míg a szükséges ágyasműket a „József” kórház gondnoksága volt szíves kikölcsönözni. A tanfolyam 1907. június havában nyitott meg s annak 32 tagja július 15-én Botka Béla főispán elnöklété alatt álló bizottság előtt úgy az elméleti, mint a gyakorlati részből a vizsgálatot fényesen kiállották.

Elnöklő Botka Béla főispán ama reményének ad kifejezést, hogy az ideai vagyis az 1908. évi vármegyei tüzoltótanfolyam nem fog csakolyan sikert felmutatni és tekintettel a nemes tüzoltó-intézmény hasznos és szükséges voltára, hiszi, hogy az ideai tanfolyamra még nagyobb számmal fognak jelentkezni a megye különböző vidékeiről.

Szávics Sándor vármegyei tüzoltófelügyelő megjegyzi, hogy van néhány község, amelyekben a tüzbiztonság nagyon gyatra, itt tehát különös erőlyvel kellene fellépni az iránt, hogy onnan a tanfolyamon részt vegyenek.

Ezután Strosz Béla jelentést tesz a beszerzett szövetségi szerek és szerelvényekről, melyek a következők:

1 kocsi-fecskendő teljesen felszerelve, 1 készlet tanszeriára gyűjtemény és egy 3 részből gráci dugólétra támrudakkal, továbbá egy mentőszekrény, 24 legénység nyári egyenruha és ugyanannyi posztósapka.

Az országos tüzoltó-szövetség 1907. évi rendkívüli nagygyűléséről jelenti Strosz, hogy azon ő és Szávics Sándor 26 taggal részt vett és a szövetség képviselőtében és annak érdekében eljártak, mit a közgyűlés tudomásul vett.

Ezután felolvasta Strosz Béla a Magyar Országos Tüzoltó-szövetség leiratát az országos segélypénztár ügyében s ezzel kapcsolatosan javasolja, hogy a megyei tüzoltó-szövetség kebelébe tartozó tüzoltóságok a Magyar Országos Tüzoltó-szövetség segélyző pénztárába lépjenek, s hogy a vármegye törvényhatósága a közösek tüzoltóiknak a nevezett segélypénztárnál való baleset biztosítására és az erre szükséges költségek a költségvetésbe való beállítására kötelezze, a járási számvizsgáló pedig utasítsa, hogy amennyiben a község a tételt nem állítaná be a költségvetésbe, gondoskodjék annak hivatalból való beállítására. A Magyar Országos Tüzoltó-szövetségnek a jár. tüzoltófelügyelők rangjelzése tárgyában átiratát a közgyűlés tudomásul vette azaz, hogy a járási tüzoltófelügyelők a zubbonyra nemzeti szalagon járási tüzoltófelügyelő felírást viseljenek.

Fehérvármegyei tüzoltó-szövetségének a kérvényezett tüzoltó szolgálati érme tárgyában küldött átiratát nem fogadta el a közgyűlés, azaz az indoklással, hogy azok csak az önkéntes tüzoltókat illethetik.

A vármegyei tüzoltófelügyelő jelentése.

Most Szávics Sándor vármegyei tüzoltófelügyelő jelentése következett a tüzoltószolgálatokról. Jelentésében a következőket adja elő a tapasztalatokról:

Nagykikinda: Van önkéntes tüzoltósága, 6 fecskendő, 300 méter tömlő jó karban. Miután a városnak 10 □ klm területén, a város határában termelt termésnek, kétharmad része halmoztatik el cséplés céljából, a házak fele része pedig náddal fedett, a tüzesetek száma évenként átlag 50, ajánlja, hogy tüzbiztonság szempontjából legalább 4 fizetett tüzoltó alkalmazásának, nemkülönben kívánatos volna a parancsnok lakásában a telefont bevezetni. Megjegyzi, hogy a szertárnak fele része ajtónélküli porfészek, ahol a szerek rongálódhatnak és mi hamarabb tőkre mennek. A testületnek 1600 korona szubvenciója oly kevés, hogy a 16 járműnek fentartására, tekintettel a sok tüzesetre is, alig elegendő.

Tomasevác: Van önkéntes tüzoltósága, 3 fecskendője, 80 méter tömlő. A tüzoltóság jól van felszerelve, minden rendben, a feyelem

páratlan, ami Perics Lázár tautító parancsnok érdeme; a községi segély évenként 50 korona, de a szükséges felszereléseket a község szerzi be, úgy hogy a segély csak órási díjazásra fordítatik, ami a parancsnok jelentése szerint elegendő.

Magyarittes: Nincs tüzoltósága, 2 fecskendő, 42 méter tömlő jó karban, a szertár nem pormentes, önkéntes tüzoltótestület a község anyagi támogatásával alakulhatna.

Szerbittes: Van önkéntes tüzoltósága, 2 fecskendő, 100 méter tömlő elég jó karban. A szertár deszkából épült, tűzveszélyes porfészek, piszkos, sőt klozet céljaira is használják. Sajnos körülményként kell felemlítenem, hogy a község az önkéntes tüzoltótestületnek nemcsak a szubvenciót, de a szerek, fecskendők kiadását is megtagadta; a párját ritkító ügy a törvényhatóságnál felebbezés alatt áll.

Torontálszécsány: Nincs tüzoltósága, 2 fecskendő, csak nyomószervezetű jó karban, 60 méter tömlő, a sajnos, hogy 2600 lakossal bíró nagyközségben önkéntes tüzoltótestület alakulására nincs kilátás.

Horvátneuzina: Nincs tüzoltósága, 1 régi gyártmányú fecskendő, 23 méter tömlő elég jó karban, a szivó tömlő állítólag az utolsó tüzesetnél tönkrement, azonnal újjal pótlandó, a szertár nem zárható, porfészek, piszkos.

Szerbneuzina: Van önkéntes tüzoltósága, 1 fecskendő, 25 méter tömlő, mind jó karban.

Módos: Van önkéntes tüzoltósága, 3 drb fecskendő, 170 méter tömlő, mind jó karban. Az új szertár felépítését a községen kívül, illetve szélén tervezik, tüzrendészeti és tüzbiztonsági szempontból a szertár lehetőleg a község közepén (centrumban) építendő fel, mert csak úgy felel meg céljának. A község a testületnek 360 korona szubvenciót szavaz meg évenként, de ez a szubvenció a testületnek már 4 év óta nem adatott ki.

Nagytorák: Nincs tüzoltósága, 2 fecskendő, 45 méter tömlő jó karban, különben rendben, szikracsapó, tűzhorog beszerzendő.

Kistorák: Nincs tüzoltósága, 2 fecskendő, 60 méter tömlő jó karban, a járási tüzoltófelügyelőnek 1907. évi július hó 25-én felvett jegyzőkönyvben észlelt hiányok pótolva lettek.

Katalinfalva: Nincs tüzoltósága, 1 drb fecskendő, 25 méter tömlő, abból 10 méter roz. A szertár porfészek, piszkos, több a limlom benne, mint tüzoltó szer; a fecskendő gondatlan, miután a 2072 lakossal és 340 házzal bíró község evel a fecskendővel tüzeset alkalmával csaknem védelem nélkül áll, úgy javasolja, egy új fecskendő mielőbbi beszerzését, egyben erőlyesen figyelmeztetendő volna a község előjárására, hogy a tüzoltó szereket gondozza.

Bégaszentgyörgy: Van önkéntes tüzoltósága, 3 drb fecskendője, 260 méter tömlő, mind jó karban. A felszerelés szép, elegendő és tisztá. A szubvenció 600 korona, véleményem szerint nem elegendő, miután 6 jármű fentartandó. Sajnos, hogy a tüzoltók száma napról-napra kevesbedik, ami annak tulajdonítható, hogy a tüzoltók a község részéről támogatásban nem részesülnek.

Ittvárnok: Nincs tüzoltósága, 1 fecskendő, 10 méter tömlő elég rendben, a tömlő oly kevés, hogy a tüzet megközelíteni nem lehet. Szertár építési folyamatban van.

Rogondorf: Nincs tüzoltósága, 1 fecskendő, 30 méter tömlő. Szertár van, de nem pormentes. Az előjáróság részéről önkéntes tüzoltótestület alakulása kezdeményeztetett.

Lázárföld: Nincs tüzoltósága, 3 darab fecskendő, 70 méter tömlő jó karban, 1 darab szikracsapó, 2 drb fánya beszerzendő.

Bóka: Nincs tüzoltósága, 2 drb fecskendő, 45 méter tömlő elég rendben. A szertár porfészek. Szikracsapó, tűzhorog, szivilla beszerzendő.

Alibunár: Van önkéntes tüzoltósága, 2 fecskendő, 100 méter tömlő, minden legnagyobb rendben, itt megjegyzendő, hogy vízhorói oly praktikusak, hogy utánzásra ajánlandók.

Keviszöllős: Van önkéntes tüzoltósága, 2 fecskendője, 60 méter tömlő, minden rendben, azonban új vizlejt, szikracsapó és tetőlétrák beszerzendők.

Zichyfalva: Van önkéntes tüzoltósága, de ugyszólván csak papíron, 2 fecskendője, az egyik régi még használható, a másik oly karban van, hogy semmire sem való. Tömlőt 15 métert

találtam, de az is inkább rossz, mint jó. Csodálatos, hogy a 3300 lakossal és 526 házzal bíró nagyközségben a tűzrendészeti viszonyok oly elhanyagoltak. A szeriár ajtónélküli piszkos porfészek, ahol a sok lomtól a tűzoltószereket meg sem lehet közelíteni. A tűzoltótestület szubvenciót nem kap, de az olyan, hogy meg sem érdemi.

Itt sürgős és erélyes intézkedést ajánlok. egy új fecskendő és legalább 80 méter új tömlő beszerzendő.

István völgy: Nincs tűzoltósága. Sajnos körülményként kell felemlítenem, hogy volt és feloszlott. Van 1 fecskendője, 45 méter tömlő, mind tiszta, jó karban és igen szép rendben. A tűzoltók személyes felszerelése is megvan, rendben tartva. Véleményem szerint felkérendő volna a jegyző, akinek a tűzoltó-ügy iránt nagy érdeke van, tűzoltótestület megalakítására.

Györgyháza: Nincs tűzoltósága, 1 fecskendő, 45 méter tömlő, mind tiszta és rendben. A szivótömlők romlásnak indultak, az új szivótömlő csavarai nem illeszthetők a fecskendőre, tehát azonnal kicserélendők.

Jelentem még, hogy több községben önkéntes tűzoltótestület megalakulására hajlandóság mutatkozik, de rendszeren azon szenved hejtörést, hogy az előjárás részéről az anyagi támogatás nem szavatolt meg.

Kerestessék meg a megye alispánja aziránt, hogy oly községekben, ahol önkéntes tűzoltóság megalakulására kérés van, hasson oda, hogy az anyagi támogatás is megszavaztassék, annál is inkább, mert ha a kormányrendelet 18. §-a értelmében a községi kötelezett tűzoltóság szerveztek, nem zárkozhattak el a községek a szükséges szerelvények beszerzése elől.

A kormányrendelet 10. §-a előírja, hogy a helyhatóság kiküldöttjei évenként legalább kétszer általános tűzvizsgálatot tartanak és a vizsgálatról jegyzőkönyvet vesznek fel; sajnos, hogy körutazásom alatt ily jegyzőkönyvet nem láttam, mert rendszeren azt kaptam válaszul, hogy jegyzőkönyv nem vételezt fel, vagy a járási főszolgabírónál elfekszik, amit ellenőrizni módomban nem volt.

Az idén is, mint a múltakban, kötelességem bejelenteni, hogy a községek sokszor szűk udvarain csépelnek, ami a tűzveszedelmet nagyban fokozza. A megyei szabályrendeletnek több pontját, kiváltképpen annak 7. §-át nem hajtják végre sehol sem.

A szabályrendelet 14. §. második bekezdése szerint azon községekben, melyekben sem díjazott, sem önkéntes tűzoltóság fel nem állítható, a tűzrendészeti kormányrendeletnek megfelelően községi köteles tűzoltóság szervezendő; az is úgy látszik csak papíron van, miután a kötelezett tűzoltók összeirásai lajstromát sem készítik el. Mindamellett kötelességem jelenteni, hogy a tűzrendészeti viszonyok vármegyénkben javulnak, amit első sorban a megyei tűzoltó-szövetségnek, az itt tartandó évenkénti tűzoltó-tanfolyamoknak, valamint a járási tűzfelügyelők munkálkodásának köszönhető; itt mint sajnos körülményt be kell jelentenem, hogy a módosi, alibunári, antalfalvi és pancsovai járási tűzfelügyelők jelentései mai napig még nem érkeztek be.

1907. évi október hó 12-én a Nagybecskerek városi színházban tűzrendészeti szemlést tartottam és sajnálatos kell jelentenem, hogy a városi tűzrendészeti szabályrendelet 26. §-ában előírt szabályok körül szabálytalanságot és megbocsájt-hatatlanságot tapasztaltam, ezt a körülményt a városi rendőrkapitánynak, mint a tűzrendészet felelős örenek azzal jelentette be, hogy a tűzrendészeti szabályzat minden pontjának felelőség terhe alatt érvényt szerezzen. Köztudomású az, hogy a nagybecskereki városi színház az egész országban a legtüzetveszélyesebb. Az emeleti folyosók mind fából épültek, a zsinórpadlás teljesen nyitva, légbuzam erős, a vész-kijáratok annyira alkalmatlanok, hogy az, akit szerencsétlenség idejében nem öli meg a füst vagy a tűz, az a vész-kijáraton biztosan nyakát törli, hozzá még az emelet 26. §-a nem tartás. A 26. §. elrendeli, hogy a pénzügyi palota utcára vezető ajtók, melyekhez a vész-kijáratok vezetnek, az előadások alatt nyitva tartandók; dacára ebbeli feljelentéseimnek, ezen ajtók mai napig mindig csukva, illetve zárva vannak. Mindezeknél fogva indítványozom, hogy a városi színházban, már arra való tekintettel is, hogy vasfüggöny sincs, az előadások megtartására engedély ne adassék. Az 1888. évi 82502. számú belügyminiszteri rendelet szerint tűzoltószerek hazai tűzoltószerek gyárosoktól közvetlenül és ne utazó ügynököktől szerzendők be.

Mint elítélendő és sajnos tényként kell jelentenem, hogy ugy Pécs és Nagybecskerek város is gépezetes tolétrájukat külföldön szerezték be, holott Magyarországon egy kiváló elsőrendű és többször kitüntetett létragyárunk létezik.

Nagybecskerek város községi szabályrendeletének 4. §. előírja, hogy minden évben legkevesebb kétszer általános tűzvizsgálat tartandó, indítványozom, hogy ezen tűzvizsgálatokhoz a vármegyei tűzrendészeti felügyelő, annak akadályoztatása esetében a járási tűzrendészeti felügyelő vagy annak helyettese bevonassék.

Kéri még elhatározni, hogy a vármegye területén az összes tűzoltótestületek az egyöntetűség céljából egyforma sisakjelvényt viseljenek, mint például más vármegyékben, a vármegye emirét.

Mint igen fontos körülményként kell indítványoznom, keressék meg a törvényhatóság, hogy a vármegyei tűzoltó-szövetség részére irodai, ugyszintén a szerelvények részére alkalmas helyiséget rendelkezésre bocsájtani sziveskedjék. Az irodai helyiség okvetlen szükséges, miután az iratok napról-napra szaporodnak és azok elhelyezésére hely kell. A szerelvények és ruházat sem maradhat az eddigi ideiglenes és meg nem felelő helyen, ha csak nem akarjuk, hogy minden mielőbb tönkbe menjen.

Dr. Brájjer Lajos az elhangzott jelentésből azt látja, hogy annak egyes pontja Nagybecskerek közönségét igen közelről érinti. Így például a színház bezárása. Erre vonatkozólag, miután a színház kulturális intézményeinknek egyike, nem járulhat ahhoz, hogy a színház egyszerűen bezárassék, hanem keressen a tűzoltó-szövetség módosítást arra, hogy a színház biztonsága javíttassék, kéri a közgyűlést, hogy a tűzfelügyelő-ség keressen egy módot arra nézve, hogy a színház továbbra is nyitva maradjon.

Elnökök Botka Béla főispán kijelenti, hogy a színházat szakemberek által behatóan meg fogják vizsgálni s a hiányokat a szükséghez képest olyképp fogják pótolni, hogy bezárására lehetőleg ne kerüljön a sor. Szauer Mátyas grabáci járási tűzfelügyelő azt látja a jelentésből, hogy egyes községekben a tűzbiztonság nagyon gyenge lábon áll s így szükségét látja annak, hogy mint a vármegyei tűzfelügyelőre, úgy a járási tűzfelügyelőre nézve is kötelezővé kellene tenni azt, hogy időnként községről-községre járjanak megvizsgálni a tűzrendészetet s arról aztán a szövetségnek jelentést tenni. A közgyűlés az indítványt helyesli és tudomásul veszi.

Többi ügyek.

A pénzügyi felügyelő fedezésére vonatkozólag a közgyűlés elfogadja Strosz ama indítványát, hogy miután más fedezet nincs, a kiadásokat az egyenruházati alapból fogják fedezni.

Tudomásul vették, hogy az országos szövetségi tagsági díjak befizetését az illető főszolgabíró utján fogják sürgetni.

Az utiköltségeket és napidíjakat illetőleg Strosz Béla jelenti, hogy a szövetség elhatározta, hogy a tűzfelügyelők napidíja, ha gyűlésre mennek 6 korona és II. osztályú menetjegy. Az elnöknek pedig megadották az utalványozási jog utólagos jóváhagyással.

Az antalfalvi járási tűzfelügyelői állásról leköszönt Babonyi László helyébe megválasztották Perics Lászlót.

A módosi megüresedett járási tűzfelügyelői állásra megválasztották Giffinger Imrét.

A zombolyai tűzfelügyelő-ségre, ugyszintén a csenei járás számára Schneider Miklóst (Kiskomló) választották meg.

Most Kovács Sándor mokriai parancsnok a tűzfelügyelet szervezése tárgyában azt a javaslatot teszi, hogy keressék meg az illetékes közig. hatóságot aziránt, hogy az egyes községeket, ahol eddig tűzoltó-egylet szervezve nincs, annak azonnali szervezésére utasíttassék és bizassék meg egy agilis tűzoltóparancsnok, hogy időközönként a községekben a tűzoltói felszereléseket megvizsgálja. A közgyűlés az indítványt tudomásul vette annál is inkább, mert a községek tűzrendészeti vizsgálatát a járási tűzfelügyelőknek kötelességévé teszi.

A közgyűlés tudomásul veszi a szerbíttebei önkéntes tűzoltótestület megalakulását.

Strosz Béla jelenti, hogy az 1907. évben a tűzoltó-szövetség 22 honvédelmi díjat képezetett ki.

Végül Strosz Béla egy 300 koronás alapítványt tesz, melynek jövedelmét kéri a vármegyei tűzoltó-tanfolyam céljaira fordítani. A közgyűlés az alapítványt Strosz Béla alapítvány címen elfogadja és ezen nemes tettéért jegyzőkönyvi köszönetet szavaz.

Ezzel több kisebb ügy elintézésével a főispán lelkes éltetése mellett a közgyűlés véget ért.

A nagybecskereki tűzoltók gyűlése.

Tegnap, három királyok napján a nagybecskereki önkéntes tűzoltótestület tartotta rendezési közgyűlését: Kuhn János főparancsnok elnököléssel, amelyen a testület tagjai szép számmal vettek részt.

A gyűlésen mindenképp tudomásul vették a múlt iles jegyzőkönyvét, majd pedig felolvasták az 1907. évi jelentést.

A jelentés szerint az egyleti tagok száma jelenleg 73. Az 1907. évben a város belterületén 24 tüzeset volt. És pedig: 1 tetőtűz, 10 szalmatűz, 3 kéménytűz, 1 gerendatűz, 1 raklaktűz, 2 pincetűz, 1 szobatűz, 2 forgástűz, 1 jégverem-tűz és 2 istálló-tűz. Ezenkívül a város külterületén 6 tüzeset volt: Sándorudvar állomáson fatűz, Krumenacher József tanyáján szalmatűz, Lehmann János tanyáján szalmatűz, Stageschmidt Fülöp székfűrtésében szalma-, buza- és cséplőgéptűz, Hüller József és Fiai hízaló-tele-

pén szalmatűz és Bencze Antal székfűrtésében zab-, buza- és cséplőgéptűz. Azonkívül Juhász János aradáci határban levő székfűrtésében buza-, szalma és cséplőgéptűz, mely kivonulás az aradáci jegyző megkeresése folytán történt. Jankahid és Klekk községekben az alispán megkeresése folytán. A tüzesetekhez kivonult tűzoltók száma egy-egy esetben 20-25 emberre tehető. Nyolc szivattyú együttvéve 72-szer működött, kilenc vizilaji együttvéve 88-szor, a szerkoci 5-ször lett a tűz színhelyére kivontatva. A gőzfecskendő 2, füstsisak és légcserélőszélkét két ízben működtött. Nagy viharok alkalmával az őrtanyán 10-15 tűzoltó viharorséget tartott. Színházi őrszolgálat teljesítéséhez 51 esetben 6-8 ember volt kivonulva. 1907. évi június hó 3-ától augusztus hó 28-áig minden hétfőn mászó- és szivattyúgyakorlatok tartattak, amelyen átlag 25 ember vett részt. Elméleti iskola 10 esetben tartott. Az egyleti felszerelésének jóbarbantársáról a kellő figyelemmel gondoskodva van. Az egyleti vagyonából beszeresett 1 darab 24 méter magas tolétrára. Az egyleti tagok által az egyes tüzeseteknél kifejtett buzgósságról és működéséről elismerőleg szólt a jelentés.

A jelentést tudomásul vették és a parancsnokságnak buzgó működéséért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak.

Ezután a tisztújításra került volna a sor, de dr. Várady Imre országgyűlési képviselő és dr. Perics Zoltán polgármester felszólalása folytán a főparancsnok, az az egész tisztikar elhatározta, hogy lemondásukat az általános tisztújító közgyűlésig visszavonják. Ezzel az ülés a főparancsnok éltetésével véget ért.

HIREK.

Tájékoztató.

A gőzfürdő (telefon 118. szám) minden nap reggeli 8 órától kezdve 1/2-ig az utak részére nyitva van; hölgyek részére minden kedden és pénteken déltől 15 óráig délután; ugyanazon napokon este 7-ig 10-ig az utak részére is. Vidéki hölgyek részére minden nap délután gőzfürdő. A kádfürdő este 7-től 8-ig nyitva marad.

A Torontálvármegyei Magyar Közművelődési Egyesület ingyenes olvasóhelyisége és könyvtára nyitva mindnapon d. u. 5 órától este 10 óráig, vasár- és ünnepnapokon d. u. 2 órától este 10 óráig.

1908. jan. 11. Izr. nőegylet estélye.

1908. jan. 13. Közgy. biz. ülés.

1908. febr. 1. Kulturstély.

— A szerb karácsony. Ma kezdődtek meg gör. kel. szerb polgártársaink karácsonyi ünnepei. A szerb karácsonyok sokkal szebb idő kedvez, mint a katolikusok karácsonyának, mert a mi szürke karácsonyunkkal szemben az övékét a téli fehérség poszisa veszi körül. A szerbek három napig tartó karácsonyi ünnepeiket nagy diszassal ülik meg s mind a három napon: ma, szerdán és csütörtökön a gör. kel. szerb templomokban fényes egyházi ünnepeket tartanak.

— Kinevezés. A király a m. kir. igazságügyminiszter előterjesztésére Szabó Lajos versci járásbírói albirót a perlaszi járásbíróshoz járásbíróvá kinevezte.

— A vármegyei tisztikar köréből. A vármegye főispánja Weinrich Vilmos nagybecskereki lakost vármegyei közig. fogalmazó gyakor-nokká nevezte ki.

— Eljegyzés. Viszkocsill Alajos zombolyai községi segédjegyző eljegyezte Hepp Katica kisasszonyt, Hepp Mátyas zombolyai takarékpénztári igazgató kedves és bájos leányát. Nagybecskereken kettős eljegyzés is volt. Özv. Hajduska Balás két szép leánya Ilonka és Otília lettek ugyanis menyasszonyok. Az egyiket, Hajduska Ilonkát Lázár Dező, a szegedi Kelemen és társa cég baltája jegyezte el, a másikat leányt, Otíliát pedig Szekeres Béla, a szolnoki Gall és társa cég utazója.

— A szabad liceumból. A Torontálvármegyei Magyar Közművelőd. Egyesület kebelében működő „Szabad liceum”-ban rendkívül érdekes és tanul-ságos felolvasást tartott vasárnap délután Virker István felső kereskedelmi iskolai tanár.

„Szociális mozgalom a jelenkor” címen. Felolvasásában a község fejlődését, a különböző korszakok politikai és társadalmi viszonyait ismertette, kézzelfoghatóan bizonyítván be azt, hogy minden nagyobb mozgalomnak, mely valaha az emberiségét megrengette, községügyi alapja és oka volt. Birtok és vagyontalanság, a tőke egyik, vagy másik alakban és a proletarizmus és időtől kezdve küzdenek egymással. Szerinte a nagy francia forradalom, mely a bourgeoisie forradalma volt eminenter — igénybe vette ugyan a proletárok segítségét a feudális nagyokkal szemben, de a győzelem után cserbehagyta őket. Majd megemlékszik Oweu, Fourrier és Sain-

Simonról és a társadalom jövőjéről alakulására vonatkozó nézeteikről. A felolvasást, mely tulajdonképpen csak alapozója volt a jövő vasárnap megtartandó „Szociálizmus a jelenkorban” című előadásnak, mindvégig feszült figyelemmel hallgatta a nagyszámu közönség, zajos tapsal honorálván a szimpátikus előadót, Knyaskó Lajos, a liceum vezetője pedig meleg szavakkal köszönte meg a szép felolvasást.

— **A főgimn. bizottság ülése.** Nagybecskerek városának főgimn. bizottsága szombaton délután ülést tartott dr. Parisics Zoltán polgármester elnöklésével. Jelen voltak: Balási József, dr. Brájer Lajos, Harzer József, Hausladen Mátyás, dr. Milloss Aurél, dr. Nagy Dezso, dr. Pollák Győző, Steinitzer Géza, dr. Végh Lajos, Weiss Izidor b. tagok, Giffinger Zsigmond v. jegyző. Az ülésen tárgyalott Balási József főgimn. igazgató előterjesztése egy harmadik helyettes tanár és egy tornatanító alkalmazása, a jegyzői díj, továbbá az iskolaszolgák fizetésének felemelése és a városi hozzájárulás megajánlása az államsegély meghatározása tárgyában. A városi főgimnáziumi bizottság az igazgató előterjesztését behatóan tárgyalván, javaslatát az alábbiakban teszi meg. Miután a tanítás szakzszerűségének rovására van az, hogy a jelenlegi két párhuzamos osztályhoz csak két tanár van alkalmazva és a harmadikat a tanártestület helyettesíti óradíj mellett, ez okból javasolja a bizottság, hogy egy harmadik helyettes tanár alkalmazassék, ideiglenesen, évi 1600 korona fizetés, évi 400 korona lakbér élvezete mellett. Az alkalmazandó tanár legyen matematikus. Ezen helyettes tanár alkalmazása esetén a helyettesítési díjak 1564 kor. 32 fillérrel esnek s így a költségvetés 435 kor. 68 fillér. A tanártestületi jegyzőnek eddigi évi 100 kor. díját a bizottság évi 200 koronára javasolja felemelni azzal a kikötéssel azonban, hogy azon irodai teendőket, amelyeknek végeztetésére az igazgató eddig külön díjokat alkalmazott, a jövőben a jegyző lesz köteles ellátni. Javasolja továbbá a bizottság, hogy a tornatanítás szakzszerű tanítása céljából egy külön tornatanítói átlag évi 1600 kor. fizetés és évi 400 kor. lakbér élvezete mellett rendszeresítessék. Javasolja továbbá a bizottság azt is, hogy a változott viszonyokra való tekintettel a két iskolaszolga fizetése évi 100—100 K.-val emeltesseék fel. Ami végül a főgimnáziumi igazgató előterjesztésének azon részét illeti, melyben a városi hozzájárulás évi összegének a meghatározását kéri, legnagyobb sajnálatára kijelenti a bizottság, hogy a város zilált anyagi viszonyára való tekintettel minden azon helyzeiben, hogy a tanszer és házi-átalány, épületek karbantartása és biztosítása, továbbá a fűtésre, szőlő a dologi kiadások fedezésére fordítandó évi 5484 koronán felül nagyobb terhet magára vállaljon s illetve a város közönségének javálatba hozzon. Hogy városunk ezen igazán méltányos kérelme teljesüljön, kéri a bizottság a főgimnázium igazgatóját, hogy a rend-kormány útján ezen ügyünket a fenti államsegélyt illetőleg a legmelegebben ajánlja. Ezzel az ülés véget ért.

— **Halálhír.** Mint részvétellel értesültünk, özv. Vlachovics Szilárdné, szül. Triebler Paulina 60 éves korában tegnap Németelemleren meghalt. A köztiszteletben álló urnó halálát a Bobor-Vlachovics-, Pongrácz- és Triebler-családok gyászolják. Haláláról a család a következő gyászjelentést adta ki:

Ifj. hajniki Bobor Gyuláné szül. dragumirestyei Vlachovits Melanie, dragumirestyei Vlachovits Vidor es. és kir. huszárfőhadnagy, dragumirestyei Vlachovits Constantie és Natalie mint gyermekei, továbbá ifj. hajniki Bobor Gyula m. kir. tart. honvéd-huszárfőhadnagy mint vő, Eszter és Zoltán mint unokái, kistéri Triebler Irma, özv. Pongrácz Sándorné szül. kistéri Triebler Hermin mint testvérei, szomorodott szívvel tudatják hön szeretett anyjuk, nagyanyjuk, illetve testvérük özv. dragumirestyei Vlachovits Szilárdné, született kistéri Triebler Paulina f. évi január hó 6-án életének 60 évében váratlanul történt gyászos elhunytát. A megboldogult hilt teteme f. hó 8-án délután 3 órakor fog Németelemleren a róm. kath. szertartás szerint beszenteltetni és az ottani sírkertben örök nyugalomra helyezni. Németelemler, 1908. évi január hó 7-én. Béke poraira!

— **A titeli hid.** A m. kir. kereskedelemügyi miniszter a következő leiratot intézte Torontál-vármegye közönségéhez:

A nagybecskerek—titeli és titel—pancsovai h. é. vasutak létesítésével kapcsolatosan Titelnél építendő és egyúttal a közúti forgalom lebonyolítására is berendezendő vasúti hid építési költségei miként leendő viselésének, ugyszintén a hid létesítésével összefüggő egyéb kérdéseknek az érdekeltek bevonásával leendő tárgyalását egyidejűleg elrendeltem, felhívom a közönséget, miszerint ez ügyben a vezetésem alatt álló miniszteriumban 1908. évi január 8-án d. e. 11 órakor megtartandó értekezleten magát megfelelően képviseltesse.

Jankó Ágoston alispán a vármegye képviselőiben ma este utazik Budapestre.

— **Boldizás napja.** Filkovich Boldizás, Torontál-vármegye tb. főjegyzője tegnap ülte meg névnapját, mely alkalommal társadalmunk színe-java kereste fel vendégszerető házáat. A filharmoniai egyesület ezuttal is meleg ovációkban részesítette közkedveltségnek örvendő elnökét. A névnap előestéjén Filkovich tiszteletére estélyt rendeztek, melyen a zenekar előadta Rendla Ferencnek ez alkalomra írt ünnepi nyitányát. A kitünően iskolázott zenekar Ripka Imre vezetése alatt teljesen érvényre juttatta a mű szépségeit. Miután még dr. Steinbach Béla szép szavakban kifejezést adott az egylet jókívánatainak, az énekkar előadásával befejezték az ünnepséget, mely azután a fehér asztalnál folytatódott a legkedélyesebb hangulatban.

— **Köszönet.** A nagybecskereki jótékony nőegylet vezetősége újabban egy pár cipőt és 2 drb teli kendőt küldött a központi állami elemi iskola szegénysorsu leánytanulóit közt való szétosztás céljából. Az adományért ez után mond halás köszönetet az intézet igazgatója.

— **A Béga befagyott.** Az új esztendő beköszöntése óta keményen tart a tél. Elseje óta mindennap csikorgó hideg vesz körül bennünket, amely éjszakánként 12—15 fokra süllyeszti Celsius hőmérőjében a higanyt. A nagy hideg jégkerget vont a Béga-ra is s most majdnem egész hosszában sima jégtökrök födi, amely napról-napra vastagabb lesz. A jégfölköt mindvégig sima, mert a Béga az idén zajlás nélkül fagyott be. A sokáig késő telben tebtát benne volnánk, csak még nagyobb hó kellene, mert a mostani vékony hóréteg alig födi a vetéseket, amelyeknek pedig ilyen hidegben vastag hótakaróra van szükségük.

— **Az élet mélységeiből.** Az élet mélységeiből való az alábbi téma, amely nem írói vagy riporter fantázia szüleménye, hanem a valóságban megtörtént Aradon. Egy ritka dráma az élet misztériumaiából, rövid, de megkapó, megrázó a maga kinos meztelenségében. Régen elköpottatott frázis, hogy az élet a legjobb regényíró, de lesújtó igazság, hogy egyúttal a legkegyetlenebb, a legridegebb is. A pesszimizmus irodalmának legsötétebb képviselői csak halvány, jelentéktelen színeket vesznek palattájukról azokhoz a rikító, undort és borzadást kelő színektől, amelyek, amelyet a nagy struggle for life és az élet más megnyilvánulásai megalkotnak. Ilyen megdöbbentő keltő tragédia játszódott le néhány rövid pillanat alatt Aradon. Főszereplője egy költő: Ágoston Ferenc. Tegnapelőtt éjszaka séltára indult a városban. Hosszabb ideig sétált a Salacz-, majd a Baross-parkban, majd a nyári színház felé tartott. Sötét, borús éjszaka volt, csak néhány gázlámpa pislogott halványan. A sötétségben Ágoston három lépésnyire sem látott, sőt még a mellette menők arcát sem ismerte fel. Ez volt a tragédia okozója. Amint a nyári színház közelébe ért, egy nő toppant elébe. Beszélgetésbe elegyedett, anélkül, hogy látta volna az arcát vagy hogy tudta volna, kicsoda. Mint minden esetben, ha a férfi éjszaka találkozik egyedül sétáló nővel, a beszélgetés csakhamar a szerelem mezejére terelődött át. Ágoston pajzánkodott és a nő viszonzta a kissé pikáns mozdulatokat. Természetesen, hogy a hideg dacára Ágoston szíve tüzet fogott, amelyet nyomban el akart oltani. A nő készséggel vállalkozott a tüzőlt szerepre. Már-már bizalmasabb lett a társalgás, amikor közbelépett az arra cirkáló rendőr:

— **Mit akarnak maguk itt csinálni? —** kérdezte, azután pedig felszólította Ágostont és a nőt, hogy kövessék. Egy lámpa alá vezette őket és a szemükbe nézett. Ágoston is rá nézett a nőre és a következő pillanatokban majdnem összerogyott... A leány a nővére volt. A rendőrség a leány ellen megindította a kihágási eljárását: ez a tragédia prózai vége.

TAVIRATOK.

József főherceg a királynál.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Bácsból sürgönyzik, a király József főherceget ma külön kihallgatáson fogadta.

Az új horvát bán.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Wekerle Sándor miniszterelnök tegnapi királyi kihallgatása gyökeres változást hozott a horvát kormányzatba. A miniszterelnök előterjesztésére ugyanis a király meghallgatta Rauch Pál bárót, aki új tervet terjesztett a király elé a kibon-

takozásra nézve. A király a tervet helyeslőleg fogadta s a kihallgatásnak az lett az eredménye, hogy a felség Rauch Pál bárót kinevezte horvát bánná.

Rauch Pál báró ma délelőtt mutatkozott be a magyar kormány tagjainak, akik ma délelőtt Kossuth Ferenc lakásán minisztertanácsot tartottak. Az új bán csütörtökön vagy pénteken teszi le az esküt a király kezébe s kinevezése, valamint Rakodczay fölmentése a másnapi hivatalos lapban jelenik meg.

A katonai kérdések.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Egyes lapok Jekelfalussy Lajos honvédelmi miniszter és Bolgár Ferenc államtitkár bécsi útját a katonai kérdésekkel hozzáközfűggsébe s ahhoz mindenféle kombinációkat fűznek. Illetékes helyről most kijelentik, hogy a katonai kérdésekben semmi olyan nem történt, ami a helyzeten változtatást jelentene. A katonatiszti fizetésrendezés dolgában a két kormány közt semmiféle megállapodás nem történt. Mindössze a közös hadügyminiszter a delegációk elé fogja terjeszteni a katonatisztek fizetésének rendezésére vonatkozó javaslatát s azt a delegációnak pártfogásába ajánlja.

Wekerle Sándor miniszterelnök Bécsben egy újságíróknak kijelentette, hogy a magyar kormány a tisztí fizetések rendezése dolgában semmiféle előterjesztést nem tesz.

A bankbizottság.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A függetlenségi és 48-as párt csütörtökön délután értekezletet tart, amelyen kijelöli a párt részéről a bankbizottságba küldendő tagokat.

A budapesti mészáros-sztrájk.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A fővárosban a mészáros-sztrájk egyre nagyobb mérvet ölt. Ma már hatszáz mészáros munkás sztrájkol s a sztrájkolók száma egyre szaporodik. Előreláthatólag egy-két nap múlva a főváros hus nélkül lesz.

Feloszlatott román kongresszus.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) Mint Aradról jelentik, a román szocialisták tegnap ott kongresszust tartottak, de a rendőrség csakhamar feloszlatta, mert az egyik szónok élesen bírálta a rendőrség magatartását.

Hajósok szövetsége.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A magyarországi hajósok tegnap a Royal-szállodában Battyányi Tivadar gróf elnöklésével országos gyűlést tartottak, amelyen a vasutas szövetség mintájára megalakították a hajósszövetséget.

A szellemidéző vívómester pöre.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A szellemidéző Gennari vívómester ügyében ma folytatta a törvényszék a tárgyalást. Délután a vád- és védőbeszédre került a sor. Itélet estére lesz s úgy beszélük, hogy Gennarit valószínűleg fölmentik.

Az élet mélységeiből.

Budapest, január 7. (A „Torontál” eredeti távirata.) A Prater-nicában ma egy Back György nevű ember revolverrel lelőtte kedvesét Kiss Kálmánné mosónőt, mert az nem akart neki pénzt adni. Az asszonyt haldokolva vitték a kórházba, a gyilkost pedig elfogták.

Határidő-üzlet.

Budapest, január 7. (A nagybecskereki Lloyd-társulat távirata.) A mai tőzsdén déli zárlatkor a következő árakat jegyezték:

Buza (áprilisra 1908.)	25.48 — —
Buza októberre 1908.)	22.68 — —
Rozs (áprilisra 1908.)	20.90 — —
Rozs (októberre 1908.)	18.56 — —
Zab (áprilisra 1908.)	16.54 — —
Tengeri (májusra 1908.)	14.32 — —

A TÖRÖKBECSEI TAKARÉKPÉNZTÁR.

A t. c. részvényesek tisztelettel meghívtnak az 1908. január hó 23-án, esütörtök délután 3 órakor a takarékpénztár tanácsstermében tartandó

XXXIX. ÉVI RENDES KÖZGYÜLÉSRE. *)

NAPIREND:

- Három hitelesítő kiküldése.
- Az igazgatóság évi jelentése a lefolyt üzletévről.
- A zárszámadások betérjesztése a felügyelő-bizottság jelentése kapcsán.
- Intézkedés a tiszta haszon iránt.
- Igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagok évi járulékaiknak megállapítása.

- A nyugdíjtaraléknak nyugdíjalappá való átváltoztatására vonatkozó igazgatói indítvány.
 - Három felügyelő-bizottsági tag megválasztása.
- Kelt Törökbecsén, 1908. évi január hó 4-én.

Az igazgatóság nevében:
Dr. Tószögi Aladár s. k.,
 vezérigazgató.

*) Minden részvényes, ki szavazatával élni kíván, tartozik a közgyűlés napjáig a nevére szóló — az esedékes szelvényekkel ellátott — részvényeit az igazgatóságná letéteményezni.

A Törökbecsei takarékpénztár XXXIX. évi mérlege az 1907. üzletévről.

Az Osztrák-Magyar Bank mellékhelye.

Vagyon.		A Törökbecsei takarékpénztár „Főmérlege“ 1907. december 31-én.		Teher.	
Fkl.	200 Pénztárkészlet az anyaintézetnél és a titeli főknál Tarca állomány: 44879 47			Fkl.	74 Alaptőke 200000 —
199	2068 drb leszámított váltó 1580002			204	Tartaléktőke 163525 48
178	18 drb kötelezvény 68500 —	1648502	—	101	Különleges tartaléktőke 40000 —
72	Takarékpénztári ház 56391	—	—	168	Nyugdíj tartalék 36414 —
71	Értékpapírok 21650	55	—	205	Takarékbet. és tőkesített kamatai 239939 48
177	Titeli intézeti tiszti lak 600	—	—	186	Elhelyezett telepítvények 705162 10
190	Leltár és könyvek 1200	—	1773223 02	206	Folyó számla 525275 90
				171	Vegyes adós és hitelező 40572 59
				185	Átmeneti kamat 81 —
				151	Kamatadó 16000 —
					1906. évi nyereség áthozat 1381 30
					1907. > nyereség 3079 92
					41730 73
					1728412 37
					44810 65
					1773223 02

Veszteség.		Nyer- és vesztszámia.		Nyereség.	
Fkl.	197 Vegyes költségek 4183 17			Fkl.	188 Leszámitolási kamatok 138749 62
191	Hivatalnokok 14280 —			83	Értékpapirkamat (4% adómentes magyar aranyjára-dék után) 961 30
119	Egyenes adók 7613 40			184	Házjövdelem 3643 28
170	Pótadók 3213 38	10826	78	267	Különféle jutalék 3764 80
				196	1906 évi nyereség áthozat 3079 92
					150198 92
					150198 92
					150198 92

Kelt Törökbecsén, 1907. évi december hó 31-én.

Az igazgatóság nevében:

Kiszelitski János s. k., Dr. Tószögi Aladár s. k., Nerádsits Mladen s. k., Bizony Ferenc s. k., Dr. Veliacha Károly s. k.,
 pénztárnok, vezérigazgató, könyvelő, igazgatósági tag, igazgatósági tag.

Ezen zárszámadások az alapszabályok 55. és a kereskedelmi törvény 199. §-ai értelmében a fő- és segédkönyvekkel összehasonlítottán, azokkal minden egyes pontban megegyezőknek találtattak.

Kelt Törökbecsén, 1908. évi január hó 4-én.

A felügyelő-bizottság nevében:

Szilágyi Zsigmond s. k., Luxeder György s. k., Dr. Mittelmann Sándor s. k.

A „Törökbecsei Takarékpénztár“ felügyelő-bizottságának jelentése:

Tisztelt közgyűlés! Alulírottak tisztelettel jelentjük, hogy a takarékpénztárban a törvény értelmében az elmúlt üzletévben többször megjelentünk, és hogy az 1907-ik üzletévre bemutatott zárszámadásokat a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottuk, azokkal mindenben megegyezőknek találtuk.

A tiszta nyereség felosztására vonatkozó igazgatósági javaslatnak, mint a viszonyoknak teljesen megfelelőnek, valamint a zármérlegnek elfogadását a t. közgyűlésnek ajánljuk.

Ajánljuk továbbá, hogy a közgyűlés az igazgatóságnak az elmúlt üzletévre a felmentvényt adja meg; ugyanezt kérjük a felügyelő-bizottság részére is.

Kelt Törökbecsén, 1908. január hó 4-én.

A felügyelő-bizottság nevében:

Szilágyi Zsigmond s. k., Dr. Mittelmann Nándor s. k., Luxeder György s. k.

SÜRGÖNYÉRTESÍTÉS NAGYBECSKEREKRŐL.

Alulírott cég a mélyen tisztelt zeneértők figyelmét felhívni bátorodik legujabb stilű zongora- (hangszer-) terméire, mely Nagybecskereken a Temesvári-utcában a Buza-tér sarkán rendeztetett be.

Gazdag hangszerkészlet zongorákból, pianókból, harmoniumokból, pianokba beépített phonolákból és a többiből.

Valamennyi hangszer a világ legjobb gyáraiból került ki, melyek mindegyikének hibátlanságáért és jósaáért 10 évig jótállók. A fizetési feltételek megegyezés tárgyát képezik.

Nagy választék. Legolesőbb kölcsöndij. Részletfizetés.
Hangolások és javítások a leggondosabban és legolcsóbb ár mellett eszközöltenek.

Midőn a mélyen tisztelt közönség eddigi bizalmáért köszönetet mondok, biztosítom egyuttal, hogy a további megbízásoknak, ugyszintén a zongorák becsérlésénél és hangolásánál is a legnagyobb lelkiismeretességgel fogok eljárni, hogy mélyen tisztelt vevőimnek teljes elismerését kiérdemeljem.

Előre is köszönetet mondva, vagyok kiváló tisztelettel

Terschek és Társa
zongora-hangoló.

21-53.4

Rámpás

Dr. Brájer Lajos szőlőjéből

Literje 36 krajcár.

Literje 36 krajcár.

kapható Zapolva-utca 1. a házmesternél.

REPCZEOLAJAT ÉS REPCZEBOGÁCSOT

tartok raktáron eladásra. Szives megkeresések

Weszin Szima
olajgyáros, Szerbittebe

intézendők. 51-3.1

M e g h i v ó.

A „Zichyfalvai takaré- és hitelegylet, mint részvénytársaság“ 1908. évi január hó 26-án délután 2 órakor, a zichyfalvai állami iskola IV. osztálya tantermében tartja a

XV. RENDES KÖZGYÜLÉST

a következő tárgysorozattal:

1. Szavazatszedő-bizottság választása.
 2. Két tag megválasztása a közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére.
 3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1907. évről szóló mérleg-, veszteség- és nyereségszámla előterjesztése, valamint az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
 4. A tiszta jövedelem hovatartozásáról szóló határozat.
 5. Az igazgatóság választása három évre.
 6. A felügyelő-bizottság választása egy évre.
 7. Az igazgató és igazgatósági tagok fizetése meghatározása.
 8. Indítványok.
- Mely közgyűlésre a „Zichyfalvai takaré- és hitelegylet, mint részvénytársaság“ részvényesei ezennel meghívotnak. Zichyfalva, 1907. évi december hó 31-én.

38-1.1

Az igazgatóság.

Az alapszabályok 23. §-a értelmében minden részvényes, ki szavazati jogát gyakorolni kívánja, a közgyűlés előtt legalább 3 nappal a részvényeket a szelvényekkel együtt az intézmény letéteményezik.

16/1908. kig. sz. Perlasz község előljáráóságától.

Árlejtési hirdetmény.

Perlasz községe mintegy 20 utcai átjáró és ahhoz szükséges teglaútereszkek készítését határozta el. Ezen munkálatok kivételére a szóbeli árlejtés 1908. január hó 15-én d. e. 9 órára Perlasz község jegyzői irodájában ezennel kihirdetteik.

Feltételek a jegyzői irodában megtudhatók. Bónatpénzül a vállalati összeg 6%-a az árlejtéskor letendő

Perlasz, 1908. évi január hó 3.

Vuchetich. jegyző. 47-2.1 Varga. bíró.

Vizslák.

Szép kölyök vizslák (apjuk Pointer és ó-német keresztezés, anyjuk tiszta német vizsla)

eladók

Fleischer Elemérnél

Csebzán, posta Csákova.

44-32

Tartozik.

Mérleg-számla.

Követel.

Pénztári számla	13139	75	Alaptőke	50000	—
Váltó-számla	48418	70	Tartalék-alap	50000	—
Folyó-számla	27343	75	Külön tartalék-alap	5800	—
Értékpapír-számla	1960	—	Betét	345508	07
Giró-számla	933	42	Visszeszámitolás	66050	—
Fővárosi intézeteknél	142	—	Tiszta nyeresemény	10759	97
Vidéki intézeteknél	24	—			
Beruházási számla	17380	—			
10% leírás	1738	156			
		528118	04		528118

Tartozik.

Veszteség- és nyeresemény-számla.

Követel.

10% beruházási leírás	17	38	Váltó-kamat és illeték	37977	60
Iparkamarai illeték	39	20	Folyószámla kamat	1543	75
Országos betegségélyező pénztár	20	—	Váltó-kiállítás	726	60
Jövedelmi adó	1486	60	Átíratási díj	175	82
Községi pótdadó	619	74	Intési díj	64	07
Vasutépít. és utadó	195	50	Jutalék	134	—
Betéti kamat	16125	57	Értékpapír jövedelme	24	—
Betéti kamatadó	1612	55			
Visszeszámitolási kamat	5140	15			
Perköltés	43	83			
Illeték	86	93			
Kiadások	958	42			
Fizetések	3200	—			
Házbér	340	—			
Tiszta nyeresemény	10759	97			
		40645	84		40645

Zichyfalva, 1907. évi december hó 31-én.

Wosching J. György m. p. igazgató.

Debert Konrad m. p. aligazgató.

Soher Sándor m. p. könyvelő.

Frasz György m. p. pénztárnok.

Jelen mérleg-, veszteség- és nyeresemény-számla általunk megvizsgáltatott, a fő- és mellékkönyvekkel összehasonlítottat és helyesnek találtatott.

A felügyelő-bizottság:

Giel János m. p.

Schleicher Simon m. p.

Vogel Márton m. p.

Debert János m. p.

HIRDETÉSEK

gyárosoknak, kereskedőknek és iparosoknak, saját érdekük, hogy gyártmányukat, áru- és iparcikkeiket mennél többet hirdessék.

A hirdetések 1908. évi július hó 1-je óta bélyegmentesek és annyira olcsók, hogy aki nem hirdeti, az maga ellen veti.

Hirdetések felvetetnek a „TORONTAL“ kiadóhivatalában.

V. 372/1907. végreh. sz.

50-1.1

Árverési hirdetés.

Alulírott bír. végrehajtó az 1881: LX. t.-c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a perlaszi kir. jár. bír.-nak 1907. évi V. 372. sz. végzése következtében dr. Dénes Ferenc ügyvéd által képviselt Markov Zsiva farkasdi lakos javára Supicza Milivoj farkasdi lakos ellen 32 kor. 40 fill. s jár. er. 1907. évi nov. hó 29-én foganatosított kiel. végrehajtás útján le- és felülfoglalt és 700 kor.-ra becsült következő ingóságok, u. m.: két ló és egy vetőgép nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a perlaszi kir. jár. bír. 1907. évi V. 372. sz. végzése folytán 80 kor. 50 fill. megállapított költségek erejéig Farkasdi az adós házána leendő megtartására 1908. évi január hó 11-ik (tizenegy) napjának d. u. 2 órája határidőül kitűztetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881: LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében készpénzfizetés mellett a legtöbbet ígérőnek, szükség esetén becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások is le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881: LX. t.-c. 120. §. értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt Perlaszon, 1907. évi dec. hó 22.

Engel,
kir. bír. végrehajtó.**Üzlettulajdonosok figyelmébe.****Mérlegképes könyvelő,**

magyar, német levelező, elsőrendű irodai erő ajánlkozik **fél napi, vagy esti foglalkozásra.** Elfogad könyvek berendezését és mérlegelést, oktatást ad az egyszerű és kettős könyvvitelben, valamint magyar és német kereskedelmi levelezésben, mérsékelt díjazás mellett.

Szíves megkeresések „Megbízható” jelige alatt e lap kiadóhivatalába kéretnek. 30-x.2

Angol antracit, salon-köszén,

coaks, faszén, kovács-köszén, mindennemű elsőrendű tüzifa, deszkák, gerendák, tölgyfa, mindennemű bognárfa, szállókaró kapható:

Kurländer Imrénél Nagybecskereken.

Irodai telefonszám 35.

28-182

Fatelepi telefonszám 89

Fatelepek: Korona-utca, Aradáci-utca és Kurländer-udvar.

36051/1907. sz.

Torontálvármegye alispánjától.

Pályázati hirdetés.

A nyugdíjazás folytán megüresedett pancsovai tvh. utmesteri állásra ezennel nyilvános pályázatot hirdetek.

Az állás (III. o. tvh. utmester) javadalmazása évi 720 kor. fizetés, 120 kor. lakbér, az általa kezelt kiépített tvh. utmunkákért kilométerenként 11 kor. 50 fillér, a kiépítetlenekért 5 korona 10 fillér uti-átalány és 24 kor. irodai átalány és 20 kor. szertárbér. Megjegyeztetik, hogy a ki-nevezett tvh. utmester tagja a megyei tisztii nyugdíjintézetnek, szolgálati idejéhez képest később 1000 kor.-val javadalmazott II-od osztályu, illetve 1200 kor.-val javadalmazott I. o. tvh. utmesterré lép elő. Az uti-átalány pedig az általa kezelt uthossz szerint változik s a tvhi utak fokozatos kiépítésével emelkedik.

Az állás elnyeréséért csak oly igazolványos altsztek pályázhatnak, kik az ujonnan szervezett utmesteri iskolát elvégezték és erről képesítési bizonyítványt kaptak.

Fölhivom mindazokat, kik ezen állást elnyerni óhajtják, hogy kellően felszerelt pályázati kérvényeiket Torontálvármegye főispánjához címezve legkésőbb 1908. évi január hó 30-áig hozzám okvetlenül nyujtsák be.

Nagybecskerek, 1908. évi január 2.

Jankó,
alispán.

46-2.1

Elegáns, külön bejáratu, egymásba nyíló, egy udvari és egy utcai butorozott szobából álló

garçonlakás kiadó

Menczer Lipót

házában Melencei-utca 289/7. sz.

27-x.1

7500. tkvi szám. 1907.

9-1.1

Árverési hirdetés és kivonat.

A perlaszi kir. járásbíró, mint tkvi hatóság az előterjesztett kérelem folytán Nikolics Darinka basahidi lakos javára 600 kor. tőke, ennek 1902. évi jan. hó 1-től járó 5% kamatai, 78 kor. 40 fill. már megállapított, 20 kor. 65 fill. jelenlegi s a még felmerülendő költségek kielégítése végett az 1881: LX. t.-c. 144. §-a alapján és 146. §-a értelmében Stanisits Danta botosi ellen, az ezen kir. jár. bír. területén, Bótos község határában fekvő és a botosi 3488. sz. tjkvben foglalt:

1. 218. hrsz. 800 négyszögöl kertre 394 kor.;

2. 218. hrsz. 800 négyszögöl szőlőből Stanisits Dantát megillető 3/8-od része 394 kor becsárban az árverést elrendeli s azt, valamint a megállapított feltételeket ezennel közhírré teszi.

A nyilvános árverés Bótos község-házában 1908. évi március hó 9 dik (Eilence-dik) napjának délelőtt 9 órájkor fog megtartatni a következő, ugy a tkvi hivatalban, mint Bótos község-házában kifüg-gesztett s megtekinthető feltételek mellett.

1. Kikiáltási ár a becsár.

2. Ezen árverésen a fenti ingatlanok a kikiáltási áron alól is el fognak adatni.

3. Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának 10%-át készpénzben vagy ovadékképes értékpapirokban a kiküldött kezéhez letenni

Kelt Perlaszon, a kir. járásbíró, mint telekkönyvi hatóságnál, 1907. évi dec. hó 2. napján.

Tóth,
kir. járásbíró.

OH JAJ!

Köhögés, rekedtség

és elnyálkásodás ellen gyors és biztos hatásuak

Megfojt ez az át-kozott köhögés!

Egger mellpasztillái

az étvágyat nem rontják és kítőző izüek.
Doboz 1 és 2 korona. — Próbadoz 50 fillér.
Fő- és szétküldési raktár:

„NADOR” gyógyszerár

Budapest, VI., Váci-körút 17.

ÉLJEN!

Egger-mellpasztillája csakhamar meggyógyított!

Kapható: Nagybecskereken: Basch Ernő, Benkovich Mihály, Jakoby Ármin, Kellner József, 24-12.1 Vagi Sándor. Bégaszentgyörgy: Szerdahelyi Károly, gyógyszerészknél.

11/1908. sz.

45-3.2

Árverési hirdetés.

Alulírott községi előljároság ezennel közhírré teszi, hogy Partos község urbéreseinek

vadászati joga

(1202 kat. hold területén) f. évi január hó 15-én d. e. 9 órakor Partos község-házánál 6 (hat) egymásutáni évekre a legtöbbet ígérőnek bérbe adatni fog.

Kikiáltási ár évi 160 korona; bánatpénz a kikiáltási ár 25%-a, amely az árverés előtt a községi előljároság kezeibe le-teendő.

Egyéb feltételek a községi jegyzői irodában megtudhatók.

Partos, 1908. évi január hó 1.

Községelőljároság.

Eredeti
chinai- és orosz
teák.**Legalkalmasabb
ajándékok,**Legfinomabb
magyar- és
francia
cognac.

továbbá mindennemű drogua-árak, gyógyíüvek, kötszerek, gummiárak, különlegességek, bel- és külföldi illatszerek, szappanok, pipere-, házi- és gazdasági cikkek, gyógyborok stb. stb.
40-6.4 a legjobb minőségben

Látszerek, optikai és fényképészeti cikkek kaphatók

Valódi
jamaicai rum**MELKUH DEZSÓ**

DROGUERIÁBAN, NAGYBECSKEREK.

TELEFONSZÁM 95.

TELEFONSZÁM 95.

Mindenféle
likör- és rum-
essenciák